

*Załącznik do Uchwały Nr XC / 649 /2024
Rady Powiatu Białostockiego
z dnia 25 kwietnia 2024 r.*

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
W POWIECIE BIAŁOSTOCKIM
ZA 2023 ROK**

Białystok, kwiecień 2024 rok

1. Wprowadzenie

Powiat przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.). Zasoby zawierają informacje dotyczące w szczególności infrastruktury, kadry, organizacji pozarządowych i nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Zgodnie z ww. artykułem ustawy o pomocy społecznej, ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Przedstawiona ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023 zawiera informacje dotyczące zadań powiatu realizowanych z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Formularz oceny zasobów pomocy społecznej został przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wzór formularza obowiązuje wszystkie powiaty oraz gminy i przekazywany jest przy pomocy elektronicznego systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) do samorządu województwa.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Liczba ludności powiatu białostockiego wg stanu na dzień 31.12 2023 r. wyniosła 156 370 osób, z czego 50,7 % stanowiły kobiety, a 49,3 % mężczyźni. Liczba ludności powiatu stanowi 12,9 % ludności województwa. Struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco:

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	3 056	2 094
4-6	2 917	2 853
7-18	11 004	10 477
wiek produkcyjny	48 952	42 005
60-64	<i>*osoby ujęte w grupie wiekowej - wiek produkcyjny</i>	5 124
65-74	7 553	8 916
75-79	1 641	2 478
80+	1 974	4 427

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w 2023 r. (wiersz 1) zawiera liczbę osób, którym była udzielona pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania, przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku i jednostki organizacyjne pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz jednostki realizujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Pozostałe dane (od wiersza 2) dotyczą osób, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie - wyłącznie na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	2 283	2 293	2 293
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	16	8	8
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1	0	0
Wiek 0-17	4	8	0	0
Wiek produkcyjny *	5	7	7	7
Wiek poprodukcyjny **	6	1	1	1
Liczba rodzin	7	9	11	11
Liczba osób w rodzinach	8	18	27	27
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	6	2	2
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	1	0	0
Wiek 0-17	11	3	0	0
Wiek 18-59	12	2	1	1
Wiek 60 lat i więcej	13	1	1	1
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	7	9	2
Liczba rodzin	15	7	9	2
Liczba osób w rodzinach	16	16	25	9

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia - ZADANIA PCPR

Zadania PCPR w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ujęto wydatkowane i planowane środki PFRON na zadania powiatu wg algorytmu, środki PFRON

w ramach programów: „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, „Aktywny

samorząd”, „Dostępne Mieszkanie”, "Mieszkanie dla Absolwenta" i „Dostępna przestrzeń publiczna” oraz środki własne powiatu na dofinansowanie uczestników WTZ.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba osób korzystających z usług	1	0	12

USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	3	1	1
Kwota świadczeń w złotych	3	10 085	6 613	6 613
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	3 674	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	3	1	1
Kwota świadczeń w złotych	7	6 411	6 613	6 613
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	7 725 315	7 229 305	11 950 539
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	98	117	115
Wartość dofinansowania w złotych	12	369 481	398 294	490 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	230	253	170
Wartość dofinansowania w złotych	14	345 637	414 744	500 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	676	523	690
Wartość dofinansowania w złotych	16	1 444 191	1 383 953	1 924 394
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	175	83	166
Wartość dofinansowania w złotych	18	1 110 343	618 632	1 505 763
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	124	65	136
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	8	6	10
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	154	281	374
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	16 990	30 598	40 520
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				

Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0
----------------------------------	----	---	---	---

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

1) Pomoc udzielona rodzinom zastępczym w 2023 r. - 121 rodzin zastępczych, w których przebywało 163 dzieci (w tym 37 pełnoletnich wychowanków pozostających pod opieką dotychczasowych rodzin zastępczych) - 1 696 358,53 zł:

- miesięczną pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub osób pełnoletnich pozostających nadal w dotychczasowych rodzinach zastępczych – 1 442 672,84 zł, wypłacono 1 458 świadczeń,
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – 30 062,91 zł, wypłacono 114 świadczeń,
- jednorazowe świadczenia w związku z przyjęciem dzieci do rodziny zastępczej lub zdarzeniem losowym – 38 700,00 zł, wypłacono 25 świadczeń,
- miesięczną pomoc pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze na kontynuowania nauki – 102 792,78 zł, wypłacono 160 świadczeń,
- dofinansowanie wypoczynku dzieci – 2 300,00 zł (5 świadczeń),
- jednorazowa pomoc na usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – 68 368,00 zł, wypłacono 11 świadczeń,
- jednorazowa pomoc na zagospodarowanie zagospodarowanie pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – 11 462,00 zł, wypłacono 5 świadczenia.

2) Pomoc na usamodzielnienie wychowanków, którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wydatki – 115 082,04 zł – 18 wychowanków, którym wypłacono 85 świadczeń na kontynuowanie nauki, 9 świadczenia z tytułu usamodzielnienia i 6 świadczenia na zagospodarowanie.

3) Pomoc cudzoziemcom – 150 372,00 zł, wypłacono 70 świadczeń dla 7 rodzin, w których przebywa 15 cudzoziemców, którzy przebywają na terenie powiatu białostockiego i posiadają status ochrony uzupełniającej na terenie RP. Powyższe świadczenia są realizowane w ramach indywidualnych programów integracji zatwierdzonych przez Wojewodę Podlaskiego i są przeznaczone na utrzymanie cudzoziemców i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W 2023 r. na infrastrukturę z zakresu polityki społecznej w Powiecie Białostockim składały się:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, w ramach którego funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku, który prowadzi Mieszkania Chronione w Supraślu,

- 4 domy pomocy społecznej: Dom Pomocy Społecznej w Choroszcy, Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach, Dom Pomocy Społecznej w Jałówce, Dom Pomocy Społecznej w Uhowie,
- 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych: sześć prowadzonych przez powiat: Dom Dziecka w Supraślu, Rodzinny Dom Dziecka w Supraślu, Dom Dziecka Nr 1, Dom Dziecka Nr 2 oraz Rodzinny Dom Dziecka, które funkcjonowały w ramach Centrum Administracyjnego

Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem, Rodzinny Dom Dziecka „Uśmiech Anioła” oraz Pogotowie Opiekuńcze OPOKA w Wasilkowie prowadzone na zlecenie powiatu,

- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łązniach,
- 3 warsztaty terapii zajęciowej: w Ogrodnickach prowadzony przez Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych START w Białymstoku, w Czarnej Białostockiej prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych RAZEM w Czarnej Białostockiej oraz w Nowej Woli prowadzony przez Fundację Nowa Wola. W rocznym koszcie prowadzenia i utrzymania placówek wykazano wyłącznie wydatki bieżące.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	60	60	60
Liczba osób korzystających	2	62	65	65
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	14	15	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 504 915	1 749 485	1 663 000
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	60	60	60
Liczba osób korzystających	8	62	65	65
Liczba osób umieszczonych	9	4	8	8
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	14	15	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 504 915	1 749 485	1 663 000

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	591	591	591

Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	699	700	700
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	112	113	113
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	24	22	22
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	387	391	391
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	35 559 469	43 007 510	47 907 647
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	7	7	6
Liczba osób korzystających	11	0	5	6
Liczba osób umieszczonych	12	0	5	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	19 247	45 722	112 961
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	49	55	55
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	80	80	80
Liczba osób korzystających	26	125	112	112
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	85	86	86
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	6 435 054	7 436 415	9 076 279
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	24	24	24

Liczba osób korzystających	30	30	24	24
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	36	36	36
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	2 336 433	2 758 921	3 126 892
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	90	87	90
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	35	37	37
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	2 416 961	2 752 961	3 144 960

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, w ramach którego funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku liczyła 19 osób (wg stanu na dzień 31.12.2023 r.) w tym: kadra kierownicza 6 osoby, pracownicy socjalni 5 osób, pozostali pracownicy 8 osób. Spośród zatrudnionych w powiatowym centrum pomocy rodzinie pracowników 18 posiada wykształcenie wyższe, 1 wykształcenie średnie. Specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego nie posiada żaden z pracowników socjalnych. Wśród pracowników 4 osoby posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Nie zatrudniano.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 r. w PCPR w Białymstoku nie funkcjonowały Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Środki finansowe zostały ujęte zgodnie z klasyfikacją budżetową. Uwzględnione zostały wszystkie środki bez względu na źródło pochodzenia przeznaczone na wydatki bieżące i inwestycyjne.

W rozdziale 85324 – podano wysokość środków PFRON na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, mimo że nie są ujęte w budżecie powiatu - wysokość tych środków na realizację poszczególnych zadań określa odrębna uchwała lub zawarte umowy.

W kwocie tej zawarto wszystkie środki PFRON otrzymane przez powiat na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych: w tym wg algorytmu, na realizację programu „Aktywny samorząd”, „Programu wyrównywania różnic między regionami III” oraz programów "Dostępne Mieszkanie", "Mieszkanie dla Absolwenta" i „Dostępna przestrzeń publiczna”.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	60 120 658	65 633 001	79 104 328
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	10 322 766	10 256 960	14 122 596
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	39 087 088	43 939 862	49 036 691
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 504 915	1 749 485	1 663 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	10 800	18 900
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	10 800	18 900

85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	388	388	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	388	388	0
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 707 492	1 936 641	2 565 978
w tym: w budżecie PCPR	22	1 707 492	1 936 641	2 565 978
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS	24	X	X	X
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	381 212	92 343	195 439
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	61 072	92 343	195 439
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	74 820	150 372	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	74 820	150 372	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	74 820	150 372	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	74 820	150 372	0
85295 - Pozostała działalność	39	114 911	124 500	123 110
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	296 366	340 815	393 120
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	54 669	65 518	78 624
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	6 587 348	7 068 899	11 441 201
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	5 634 676	5 484 795	7 869 045
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
855 - RODZINA				
85508 - Rodziny zastępcze	65	2 272 044	2 197 426	2 940 576
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	2 272 044	2 197 426	2 940 576
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	8 094 074	8 021 470	10 726 313

w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	517 605	318 677	454 034
------------------------------	----	---------	---------	---------

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

1) „Program wyrównywania różnic między regionami III” - dofinansowanie zakupu pojazdów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej) - wydatki ogółem – 635 370,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON - 390 000,00 zł – w ub.r. zakupiono samochody do DPS w Czerewkach i w Jałównce;

2) dotacja celowa na dofinansowanie realizacji w 2023 roku, zadania własnego powiatu określonego w art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 10, art. 21 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), otrzymana kwota dotacji 2 382 258,00 zł, wydatkowano kwotę 2 227 598,07 zł, zwrócono dotację w wysokości 154 659,93 zł, w tym:

a) umowa nr 1/2023 z dnia 26.09.2023 r. (podpisana przez Wojewodę Podlaskiego), znak: PS- V.946.4.2.2023 zawartą pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Powiatem Białostockim, w sprawie przekazania dotacji celowej na dofinansowanie realizacji w 2023 r. zadania własnego powiatu określonego w art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 19 pkt 10, art. 21 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) – dotacja otrzymana: 1 952 670,00 zł, wydatkowano kwotę 1 846 415,48 zł, zwrócono dotację w wysokości 106 254,52 zł (w tym: DPS w Choroszczu – dotacja: 922 200,00 zł, wydatkowano: 882 245,13 zł, zwrot: 39 954,87 zł, DPS w Czerewkach – dotacja: 312 900,00 zł, wydatkowano: 290 422,24 zł, zwrot: 22 477,76 zł, DPS w Jałównce – dotacja: 311 970,00 zł, wydatkowano: 294 915,00 zł, zwrot: 17 055,00 zł, DPS w Uhowie – dotacja: 405 600,00 zł, wydatkowano: 378 833,11 zł, zwrot: 26 766,89 zł),

b) umowa nr 2/2023, znak: PS-V.946.4.5.2023, zawartą pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Powiatem Białostockim, w sprawie przekazania dotacji celowej na dofinansowanie realizacji w 2023 r. zadania własnego Powiatu określonego w art. 19 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), dotacja otrzymana: 429 588,00 zł, wydatkowano kwotę 381 182,59 zł, zwrócono dotację w wysokości 48 405,41 zł (w tym: DPS w Choroszczu – dotacja: 202 884,00 zł, wydatkowano: 182 703,96 zł, zwrot: 20 180,04 zł, DPS w Czerewkach – dotacja: 68 838,00 zł, wydatkowano: 64 409,07 zł, zwrot: 4 428,93 zł, DPS w Jałównce – dotacja: 68 634,00 zł, wydatkowano: 60 446,52 zł, zwrot: 8 187,48 zł, DPS w Uhowie – dotacja: 89 232,00 zł, wydatkowano: 73 623,04 zł, zwrot: 15 608,96 zł);

3) Umowa na realizację zadania w ramach Programu „Od zależności ku samodzielności – edycja 2023” zawarta pomiędzy Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej a Powiatem Białostockim, na zadanie „Życie jest piękne” realizowanego przez DPS w Choroszczu w okresie od 01.05.2023 r. do 31.12.2023 r. Koszt realizacji projektu – 124 500,00 zł, w tym: 99 600,00 z dotacji z MRPiPS, 24 900,00 zł ze środków własnych. W ramach zadania przeprowadzono szereg inicjatyw angażujących mieszkańców DPS w Choroszczu, tj. warsztatów angażujących mieszkańców

i poprawiających ich motywację w kierunku rozwoju zainteresowań, umiejętności i aktywności rekreacyjnej, ruchowej, które przyczynia się do uzyskania jak najpełniejszej samodzielności w codziennym funkcjonowaniu i zdobyciu kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie.

Łącznie jednostki pomocy społecznej – Domy Pomocy Społecznej realizowały 8 projektów, w tym z udziałem środków:

- PFRON – 2 projekty - skorzystało 180 osób mieszkańców 2 DPS,
- budżetu państwa jako dofinansowanie zadań własnych powiatu – 5 projekt DPS na rzecz 591 mieszkańców.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Zgromadzenie Sióstr Św. Teresy Od Dzieciątka Jezus w Podkowie Leśnej - udzielone dotacje w ramach umów o realizację zadania publicznego zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pod tytułem „Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej w Powiecie Białostockim przez Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus z siedzibą w Podkowie Leśnej, tj. prowadzenie Pogotowia Opiekuńczego „OPOKA” w Wasilkowie” - 714 556,81 zł, w tym:

- umowa realizowana w okresie 2021–2023, tj. od 1 października 2021 r. do 30 września 2023 r. - dotacja przekazana w 2023 r. - 539 056,81 zł,
- umowa zawarta na okres 2023–2025, tj. od 1 października 2023 r. do 31 marca 2025 r. - dotacja przekazana w 2023 r. - 175 500,00 zł.

W ub.r. w Pogotowiu Opiekuńczym „OPOKA” w Wasilkowie przebywało 15 dzieci, w tym: 8 z powiatu białostockiego, 7 z innych powiatów.

Wspomnianemu Zgromadzeniu przekazano ponadto środki z Funduszu Pomocy - w wysokości 63 467,62 zł na pokrycie kosztów pobytu dwójki dzieci z Ukrainy (których pobyt na terytorium

RP uznawany jest jako legalny) w Pogotowiu Opiekuńczym „OPOKA” w Wasilkowie w okresie od 30.05.2023 r. do 31.12.2023 r.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu białostockiego za 2023 r. rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

W przedstawionej ocenie zasobów pomocy społecznej zawarto wybrane dane dotyczące osób

i środków finansowych przeznaczonych na zadania realizowane przez powiat w zakresie: pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Zasoby instytucjonalnej pomocy i wsparcia w Powiecie Białostockim przedstawiają się następująco:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku organizuje pomoc i wsparcie m.in.:

- osobom niepełnosprawnym i osobom w wieku senioralnym (w 2023 r umieszczono 94 nowych mieszkańców w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu, skierowano 8 nowych osób do środowiskowego domu samopomocy, 777 osobom przyznawano dofinansowania ze środków PFRON),
- dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej poprzez organizację rodzinnej pieczy zastępczej (163 dzieci umieszczonych w 121 rodzinach zastępczych),

- usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej (19 wychowanków objętych różnymi formami wsparcia).

W ramach Centrum funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku, który świadczy pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, doświadczającym przemocy domowej (w ramach którego objęto wsparciem 55 osób) oraz prowadzi Mieszkanie Treningowe w Supraślu (6 miejsc) w których możliwe jest zapewnienia schronienia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym z powodu przemocy domowej oraz wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze (2 osoby dorosłe i 3 dzieci). Ponadto realizowano indywidualne programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc z 12 osobami.

2. Domy pomocy społecznej, w których przebywają osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - na podstawie skierowań wydanych przez gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania tych osób. Na terenie Powiatu Białostockiego funkcjonują:

- DPS w Choroszcy (286 miejsc) dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- DPS w Jałowie (85 miejsc) dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- DPS w Uhowie (125 miejsc) dla osób przewlekle somatycznie chorych - 61 miejsc i dla osób w podeszłym wieku - 64 miejsca,
- DPS w Czerewkach (95 miejsc) dla osób przewlekle somatycznie chorych - 42 miejsca i dla osób w podeszłym wieku - 53 miejsca.

We wspomnianych Domach w roku ubiegłym zostały zrealizowane liczne zadania inwestycyjne na łączną kwotę 6 001 469 zł (wraz z budową Mieszkań Wspomaganych w Choroszcy), w tym wartość zrealizowanych zadań z dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych wyniosła 5 069 117,00 zł. Ponadto w ramach wspomnianego Funduszu w roku bieżącym nadal są realizowane zadania inwestycyjne w DPS w Choroszcy i kontynuacja budowy Mieszkań Wspomaganych w Choroszcy.

Liczba miejsc w domach pomocy społecznej zabezpiecza potrzeby mieszkańców Powiatu Białostockiego. Ponadto z usług świadczonych przez domy pomocy społecznej korzystają również mieszkańcy innych powiatów, przede wszystkim z Miasta Białegostoku.

3. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łażniach przeznaczony dla 60 osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

4. Instytucjonalne form pieczy zastępczej zapewniającej dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Na terenie Powiatu Białostockiego funkcjonuje 7 placówek, w tym 6 prowadzonych przez powiat:

- Dom Dziecka w Supraślu – placówka o typie interwencyjnym i socjalizacyjnym (14 miejsc),
- Rodzinny Dom Dziecka w Supraślu (8 miejsc),
- placówki funkcjonujące w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem, tj.:

- Dom Dziecka Nr 1 w Krasnem - placówka o typie interwencyjnym i socjalizacyjnym (14 miejsc),
- Dom Dziecka Nr 2 w Krasnem - placówka o typie interwencyjnym i socjalizacyjnym (14 miejsc),
- Rodzinny Dom Dziecka w Krasnem (8 miejsc),
- Rodzinny Dom Dziecka „Uśmiech Anioła” w Krasnem (8 miejsc),
- Pogotowie Opiekuńcze „OPOKA” w Wasilkowie - placówka o typie interwencyjnym i socjalizacyjnym (14 miejsc) - prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Teresy od Dzieciątka Jezus na zlecenie Powiatu Białostockiego.

W roku bieżącym będzie realizowana modernizacja budynku Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków „Polski Ład” na kwotę 1 000 000,00 zł – co w znacznym stopniu poprawi warunki mieszkaniowe dzieci.

Posiadana infrastruktura zabezpiecza obecnie potrzeby powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej, ponadto w placówkach prowadzonych przez powiat i na zlecenie powiatu umieszczane są również dzieci z innych powiatów nie posiadających na swoim terenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i które nie są w stanie zabezpieczyć tym dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej.

5. Warsztaty terapii zajęciowej, które stwarzają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja w/w celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej. W Powiecie Białostockim funkcjonują następujące Warsztaty:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Ogrodnickach (dla 22 uczestników) prowadzony przez Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych START w Białymstoku,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Czarnej Białostockiej (dla 30 uczestników) prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych RAZEM w Czarnej Białostockiej,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowej Woli (dla 32 uczestników) prowadzony przez Fundację Nowa Wola.

Po dokonaniu analizy zasobów pomocy społecznej w Powiecie Białostockim za 2023 r. oraz biorąc pod uwagę dane demograficzne, lokalną sytuację społeczną dotyczącą powiatu białostockiego, wykorzystanie miejsc w jednostkach działających na terenie powiatu w zakresie polityki społecznej oraz dodatkowe korzyści dla mieszkańców wynikające z możliwości zatrudnienia w tych jednostkach, rekomenduje się przedstawioną ocenę zasobów pomocy społecznej jako podstawę do planowania budżetu na rok 2024. Biorąc po uwagę obecnie zaplanowane środki w budżecie Powiatu Białostockiego na rok 2024 r. możliwa jest prawidłowa realizacja poszczególnych zadań określonych w niniejszym dokumencie. Nie będzie możliwe pozytywne załatwienie wniosków o dofinansowanie zadań zakresy rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON. Powiat otrzyma w 2024 r. środki Funduszu określonej przez Zarząd PFRON zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605 z późn. zm.) w wysokości wyżej niż w roku ubiegłym o kwotę około 800 tys. zł (z wyłączeniem środków na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej), jednak pozwolą one na zabezpieczenie zgłoszonych potrzeb do końca br.

W 2023 r. z powodu niewystarczających środków PFRON negatywnie rozpatrzono około 800 wniosków na łączną kwotę ponad 2,5 miliona zł.

W roku bieżącym został złożony wniosek o dofinansowanie projektu „Poprawa dostępności przestrzeni komunikacyjnej i architektonicznej na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w Powiecie Białostockim” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 w ramach Priorytetu IV. Przestrzeń społeczna wysokiej jakości, Działanie 4.3. Inwestycje społeczne do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego na kwotę 1,5 miliona zł. W przypadku otrzymania środków na realizację wspomnianego projektu, będzie możliwe zabezpieczenie większości zgłaszanych potrzeb przez mieszkańców powiatu białostockiego.

Podpisał – Zenon Żukowski – Przewodniczący Rady Powiatu